

Téereb Yoel ak Kàngam Aji-Bésuub Juróom-Ñaareelu Fan yi bu Laodise — Limu Juróom-Ñett bi

Jeff Pippenger

2025-12-11

Limu Juróom-Ñent

Damaa agsi na ci wetu bii ci téere Yowel, ba tax ma man a ñuñul ci lu gàtt ay xët yu am solo ci juróom-ñaari waxtaan yu njëkk ya, te firndeel li nu war a xaar ci téere Yowel léegi bi nu koy jël ci yoon wu gën a jub, te noonu itam, lan la loolu jëm ci xeex yi ñuy wax Raphia ak Panium ci Daniel 11:11–16?

Nuñu noñu bene woonna songu toolu reseñ bi ndaxte “xam-xam ci yitteef” ñi ngi koy tegtal ci “woy” ci yoon wu yonent. Benn ci jikko yi ñeel ñaari fukki ak ñeenti junni ñi mooy ne, bi ñuy woy woyu Muusaa ak Buur mi, loolu du lenn ludul yoonu Yowaana ngir tegtal woyu toolu reseñ bi ci Esayi. Bépp yonent bu mag di tàmbalee sa téere ci yedde yi muy jiiñeel Israyil ndax seen moytu; walla nga man a wax ne bépp yonent bu mag dafa jëkk a woy woyu toolu reseñ bi. Maa ngi sax ci xalaat ne woyu toolu reseñ bi ci Yowel, ci saar bu jëkk bi, mooy benn ci yëgle yi gën a am solo ci mbirum woyu toolu reseñ bi. Manuma wax ndax dëgg laa walla déedéet, waaye li tax maa ngi nekk ci gëm-gëm googu mooy ne jekkoo yu yonent yi, yi ñu tegtal ci misaal ci téereb Yowel, dañuy mel ni ab caabi, walla xeyna ab mboolem dëkkandoo bu ay réy yu bari di sàkku ci moom. Seede Yowel du rekk jekkoo ak yeneen rëdd yu dëppoo; waaye dafay mel ni day teg ab taxawaayu xamle, rawatina jaarale ko ci misaalu toolu reseñ bi ñu alag ci saar bu jëkk bi, ak ci ñaari saar yi topp di firndeel benn ci jamonoy nattu nataalu rab wi ci États-Unis, ak itam jamonoy nattu nataalu rab wi ci àddina si yépp. Te lépp am na ci biir waxtaanu ab toolu reseñ; te toolu reseñ du tool wu dund—bu amul taw.

Nun itam sunu xalaat ci jamono ji ci waxu yonent yi, ji ñu tektale ci màndarga “ba kañ?” Maa ngi gisoon ne war nañu dellu fàttaliku sunu bopp dayo boobu ñu jëkk a samp ci mbirum “ba kañ?” ngir nu jëfandikoo ko ngir boole xel ci “doj wu njëkk mu kawé,” bi nekkoon te di itam fondasiyoŋ ak doj wu wet wi. Matug njariñ gu mujj gu yépp ci yégleb “Yuuxu Guddi” bi léegi tàmbali na dëppoo ak “doj wu njëkk mu kawé” woowu. Ci kaw fondasiyoŋ yooyu, doj woowu mu kawé mooy alxuranu Miller yi di leer fukki yoon gën a ràññee ci la ko doone woon ca njàlbéen ga.

Ci kawoo ci “jëf yu yéeme” yi Yàlla, toppandoo bu gën a mag bi mooy bi ñoom ñi Yàlla di askanem dëppoo jële génñ ci xam-xamu Laodicea, jëm ci xam-xamu Philadelphia; te loolu mooy itam bi ñoo doon ñetteelu juróom-ñaari bi jóge ci juróom-ñaari, ak bi ñuy jële génñ ci kërceen gu xeex, tàbbi ci kërceen gu not. Genn gi mooy toppandoo bu gën a mag bi. Genn gi di ame su askanu Yàlla dégge te gis bataaxalu “toppandoo bu gën a mag bi”, te muy lu yéeme ci seen bët. Bataaxalu toppandoo bu gën a mag bi mooy njalbéenam njàngale bi, ndaxte moo di boole mboolem dëgg yu mel ni “toppandoo bu gën a mag bi” ci benn. Bataaxalu “juróom-ñaari yoon” mooy doon doj u sas

wi Miller tabaxoon, te war na doon toppandoo bu gën a mag bi ci jëfandikoo Millerite bi. Pentecôte mooy toppandoo bu gën a mag bi ci jamonoy Pentecôtist bi, ni ko itam Woote gu Diggante Gudd ak Bët Setee mooy toppandoo bu gën a mag bi ci yëngu-yëngu Millerite bu malaaka bu njëkk ak bu ñaareel ba.

Ni Krist di jeexital walla taxawaayu kaw bi ci jamono ju tollu ci 46 at, bi mu tabaxee kër-u Yàlla gu Millerite gi ci bennel malaaka bu njëkk ak ñaareel bi, taxawaayu kaw boobu dafa wara nekk doj-u fondemaasiyoŋ bi ngir liggéeyu Kristu ci tabax kër-u Yàlla gu téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-ñaar. Doj-u fondemaasiyoŋ boobu dañu ko sampu ci 1844 ngir nekk leer gi di leeral yoon wi jëm asamaan, te moo tax nit ñi Yàlla ci mujjug àddina war a dellu ci “yoon yu yàgg ya” ngir gis noppaliku. Suñu delloo, te buñu delloo, ci jaar-jaaru mag ña yu njëkk yaa di Millerites, dinañu gis ne yégleb Buuxu Guddi ga mooy jeexital jaar-jaaru fondemaasiyoŋ ba. Buuxu Guddi ga nekkoon wonante tuuru Xel mu Sell mi. Bu nit delloo ci “yoon yu yàgg ya” te mu gis “leer gu xonq” ga ñu sampu woon ca njàlbéen ga walla buntu fondemaasiyoŋ bu yoon wi, dina gis Buuxu Guddi ga, ga Yereimi wax ne mooy “noppaliku.”

«Ñoo am nañu leen benn leer gu xonq te weex ci ginnaawam ci njàlbéenu yoon wi, te malaaka mi waxoon na ma ne loolu mooy “yuuxu guddi gi.” Leer googu dafa leer ci bépp yoon wi, te dafa leen di may leer ngir seen tãnk, ngir bañ a daanu.»

«Su ñu woon jàpp seen bët ci Yeesu, mi nekk woon ci seen kanam, di leen jiite jëm ca dëkk ba, dañoo nekkoon ci kaaraange. Waaye bëgga-bëgga ga yàggul, ñenn ci ñoom sonn, ne dëkk ba dafa sore lool, te dañoo yaakaaroon ne war nañu koo dugge woon bu njëkk. Noonu Yeesu daan leen dëgërël ci yékkati ay ndijooram yu tedd yi, te ci ndijooram la leer gu bawoo, buy yëngu ci kaw mbooloom aduwanis bi, ba ñu wax ca kaw: “Alleluia!” Neneen ñi, ak gaaw-gaaw, weddi nañu leer ga ca ginnaaw, ne du Yàlla moo leen gënne ba ci tollu noonu. Leer ga ca ginnaaw seey na, ba bàyyi seen tãnk ci lëndëm gu mat sëkk; ñu daanu, te gisatul nañu jubluwaay bi ak Yeesu, te rot ci yoon wi, daldi daanu suuf ca àddina su lëndëm te bon, bi nekk ci suuf. »

Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Doj bu ëpp ci jaar-jaar Millerite mooy doj ubbiku njàngat bi ngir jaar-jaaru ñaari téeméer ak ñeent-fukk ak ñeenti junni. Li dale ci tambali ñetti malaaka yi ca 1798 ba kerceen gu daan ndam ga taxaw, ci matug sellaaY kër Yàlla gi ca yoonu Dibëer, yoon wi leer na ak yégle bu Yuuxu Guddi gi, ndax léebu bi jëm na ci Adventism, ak ni Yàlla di taxawal askan wi ngir ñu wonee ko ci mat sa melokaanam, ba waxtu jéemantu nit ñi jeexee ci crisisu yoonu Dibëer gi.

Ci yoon wi, Yeesu mooy jiite te mu ngi wéy di leeral yoon wi ci jëkkal loxoom ndeyjoor bu tedd bi. Kon am na leer gu xonq ci njàlbéenu yoon wi te itam am na leer gu xonq buy jiite ba ca njeexitu yoon wi. Yeesu, ni Muuy Alfa ak Omega, moo melal njeexit ak njàlbéen; noonu leer gi nekk ci ñaari boppu yoon wi mooy yégleb Waxtu Guddi.

Malaaka bu njëkk bi agsi na ci atum 1798 te yégle ne waxtu àtteem agsi na, “Waxan ... waxtu àtteem agsi na.” Waxtu àtte bi agsi na ci 1798, te bi mu tàmbalee, séy bi nekk diggante Almasi ak jabaram bees bi—Adventisme Milerit bu Filadelfi bi—tàmbali na. Almasi waroon na séy ci 22 Oktobar 1844, te diggante 1798 ak 1844, waajur bi dañu ko defar ba mu jekk. Waajur boobu

Filadelfi la woon, ndax amul woon benn daan ci kaw jabaru Almasi, ndax moom ci boppam moo defaru ba jekk—set na woon. Yégleb àtte bi mooy yégleb séy bi ca njàlbéen ga ci 1798, bi agsi ca mujja ga ci 1844.

Leer gu një njàlbéen ak leer gu mujj ci yoonu Millerite mooy yégle nguur gi—ndegal bu Midnight Cry. Midnight Cry mooy njàlbéen ak mujj ci jaar-jaaru malaaka bu njëkk ak bu ñaareel, noonu itam ci jaar-jaaru Millerite; te mujj gi ci jaar-jaaru Millerite mooy doju njàlbéen ci jaar-jaaru ñi ñuy wax ñeenti fukki junni ak ñeenti junni, te noonu itam mooy doju mujj. Tabax kër Yàlla gi dafa mat su ñu teggee doju mujj ga, te liggéeyu teg doju mujj boobu “kuy yéemu” tambalee na ci weeru Sulet 2023.

Am na am ay mat na ci mat na am ci nekk ci njëkk, waaye itam capstone mooy misaal bu taxawal njortu benn yégle. Pentecôte moo doon capstone bu yéglebu jamonoy Pentecôte, ni leerug “juróom-ñaari yoon” gi ñëwée jaarale ko ci xalam Hiram Edson ci 1856, doon na capstone bi ñu mébétaalon ngir yégleb Miller, ndax dëgggu fondemaŋ bi njëkk bi Miller gis moo doon “juróom-ñaari yoon.” Ci 1856, bañ a nangu leer gu bees gu dëgggu capstone ga dafa yem ak tànn dee ci màndiŋ maanu Laodicea, ni Israaël bu yàggoon defoon ci diiru ñeent-fukk at. Loolu mooy wone ne Sulet 2023 mooy 1856, di waxtu soppeeku gi, bu jëmée Philadelphia ba Laodicea ci taarixu Millerite, ak delluwaay gi, bu jóge Laodicea dem Philadelphia, ci taarixu ñaar-fukk ak ñeent junni ñaari téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent. Kirist seetuloon jabar ju laqul ci 1844, ndax moom dafa doon waayu Philadelphia, te dina takk soxna su boka ci Philadelphia ci yoonu Alxames bi. Waaye balaa loolu, war na waajal boppam. Ndax yaa ngi waajal?

Buleen, yeen juróom-ñaar bu ndaw; ndaxte seen Baay bég na ci yéen jox leen nguur gi. Luke 12:32.

Ci 22i Oktoobar 1844, Boroom bi takk na seet bi Mu waajaloon ngir topp ko ci jaar-jaari malaaka buy ñetteel ba, ak lépp lu malaaka buy ñetteel bi di tegtal; waaye ci 1863, jaar-jaari malaaka buy ñetteel bi jeng na, dugg ca màndiŋu Laodise. Jaar-jaari 1844 ba 1863 moo tegtal jamonoy malaaka buy ñetteel bi, noonu di joxe misaal bu janq yuy ñàkk xel ci jamonoy lakkaŋug téeméeri ñeent fukk ak ñeent junni. Janq yi ay dugub ak ay ñaxan lañu, ñuy séddaleeku jaarale ko ci yégle yi ñu misaale ak ay malaaka—ndaxte malaaka yi lañuy def liggéeyu séddale bi.

«Noonu ma gis malaaka ñetteel bi. Malaaka mi doon sama àndandoo wax ma ne: “Lu metti la liggéeyam. Lu ragal la ndawam. Moom moo di malaaka mi war a tanne dugub bi ci diggante dugub ak ñax mi, te mu teg màndarga, walla mu wéer, dugub bi ngir dencukaayu asamaan bi. Yëf yii war nañu jël xel mépp, ak sellal bu mat.”» Early Writings, 119.

Bataaxal yu ñetti malaaka yi ci Peeñu 14 mooy bataaxalu taw bu mujj bi, buy xàjjal te boole ñaari xeet yi.

“Ñu ubbi nañu ci Yowaana ay gis-gis yu xóot te yém ci mbirum jaar-jaaru kërceen gi. Mu gis taxawaayu, njàqare, xare yi, ak mucc gu mujju gu ñu boka ci Yàlla. Mu bind bataaxal yu mujj yi, yu war a yàggal meññeefu ngóob gi ci suuf si, muy pepp yu ñuy dajale ca sàqub asamaan sa, walla muy say-gànnay yu ñuy boole ngir safara alkàtti. Ay mbir yu am solo lool ñoo ko feeñal, rawatina ngir kërceen gu mujj ga, ngir ñi war a dëddoo ak juumté ba ag dëgg, ñu man a

jàng ci mbirum njàqare yi ak xare yi nekk ci kanam seen. Kenn soxlaatu nekk ci lëndëm ci mbirum li di ñëw ci kaw suuf si.” The Great Controversy, 341.

Ñoomu dëgg la yi ci jamono jii di “bataaxal yu mujj yi di maturé ngóob mi,” te ñuy weesoo ñaari xeet yi. Liggéey boobu itam mooy liggéeyu “nit ku yor brossu suuf bi” mi nekk ci géntug Miller.

“‘Ku fanam am moom lay nekk, te dina setal bu baax suufam bu ñu di dajale pepp, te dina dajale dugubam ci saq bi.’ Matye 3:12. Loolu benn ci jamono yi ñuy setale. Jaarale ko ci kàdduy dëgg, ñu doon xecc pepp bi ak dugub bi. Ndaxte dañoo bare woon ci kañu bopp ak ci njubteb bopp ba ñu manul a nangu yedd, te dañoo bëgg addina lool ba ñu manul a nangu dund gu fees ak woyofal bopp, ñu bare dëddu woon Yeesu. Te ñu barey nit ñoo ngi ba tey di def noonu. Lépp luy xel nit, dafa diir nañu ko tey ni ñu doon nattu taalibeyoon ya ca jàngu Kafarnawum. Bu dëgg gi agsee ba ca xol ba, dañuy gis ne seen dund méngoo ak coobare Yàlla. Dañuy gis ne soxla nañu soppeku gu mat ci seen bopp; waaye bëgguguñu yékkati liggéey bi di weddi bopp. Moo tax su seeni bàkkaar feeñee, dañuy mer. Dañuy dem, ñu mer ci lool, ni taalibe ya bàyyoon Yeesu, di xiin naan: ‘Wax jii dafa metti; kan mooy man a ko déglu?’” The Desire of Ages, 392.

Tambali ci mag ñàkk ya réy ca atum 1844, màndarga yi ak xew-xew yi ba ci 1863 dañuy teewal nettali 9/11 ba ci yoonu Dibéeri. Lu tax nga laaj ne 1844 mooy 9/11?

Mbindum Sister White leer yu wone na malaaka bu ñetteel bi agsi na ci 22 Oktoobar 1844, waaye itam agsi na ci 1888, te loolu mooy misaal bu 9/11. Li gën a am solo mooy ne yépp yonent yi teddal nañu benn jamono bu 9/11 ba ci yoonu dimaas, ba taxul ne mooy seede su ñaar walla ñett rekk, waaye mooy benn seede gu boolooju bu bépp seede ci Kàddu Yàlla, ne 9/11 ba ci yoonu dimaas mooy jamono ji “njeexital bépp vision” di mat.

Jaar-jaar bu ñetteelu malaaka bi agsi ak mujjam dafa nekkoon diggante 1844 ak 1863, te muy tegtal jamonoji jëf yu yéeme yu Yàlla yi, dale ci 9/11 ba ci yoonu Dimaas. Jaar-jaar jooju itam dafa ñu koy tegtal ci 1840 ba 1844, te ci rëdd boobu 1840 mooy alfa bi, 1844 mooy omega bi. Ci rëdd bi nekk diggante 1844 ak 1863, 1844 mooy alfa bi, te 1863 mooy omega bi. 1844 mooy alfa ak omega.

Bant bi méngoo ak 1844, te Alfa ak Omega tuur na deram ci bant bi. Buñu tàmbalee ci 9/11 (1840), dañuy gis ne Peeñu Yàlla fukk day wax jaar-jaaru nettali bi tàmbalee ak Yaxya di lekk téere bu ndaw bi ci 1840, te gannaaw loolu am na naqar ga ci biiram ci 1844. Lekk gi mooy njàlbéen gi; biir gi mooy màndarga jeexital gi. Aaya bu mujj bu sàcc fukk day tegtal ne nettali boobu dañuyaat ko ci jaar-jaaru téeméeri ak ñeent fukki junni ak ñeenti junni.

Noonu ma jël tééré bu ndaw ba ci loxob malaaka ba, lekk ko; te mu neexoon ci sama gémminñ ni lew; waaye bi ma ko lekkee rekk, sama biir daldi wex. Mu ne ma: “War nga dellu waxati ci kanam nit ñu bare, ak xeet yi, ak làkk yi, ak buur yi.” Peeñu Yàlla 10:10, 11.

Peeñu Kàddug Yàlla sarax fukki benn ak Téere Habakuk sarax ñaar dañuy teewal ñaari sarax yi di seede ci jamono ji waxee ci waxug yonent, maanaam 1840 ba 1844. Jaar-jaaru 1844 ba 1863 tàmbalee ci benn màndarga yéemu ak naqar, te gannaaw loolu tasaaroo, te gannaaw tasaaroo boobu

am dajale. Ci jamono jooju, jaar-jaaru waxug yonent bu ñaari xàjjaayu Habakuk mat na ba noppi bi ñaareelu xàjjaay bi ñu móol ko ci 1849 te siiwal ko ci bitim-réew ci 1850. Jamonoy xàjjaayi Habakuk moo doon dale ci weeru Mee 1842, ba xàjjaay bu 1843 génnee, te jamonoy waxug yonent bi jeex na fa mu tàmbee woon, maanaam ci génneel benn ci ñaari xàjjaayi Habakuk. Xàjjaay bu 1843 mooy alfa, te xàjjaay bu 1850 mooy omega.

Ci atum 1856, Hiram Edson bind na ab lim yu yoon yu yépp te jëfandikoo xam-xamu William Miller ci mbirum “juróom-ñaari waxtu yi” ngir yokk ko ba mu agsi ci beneen toftal gu gën a kawe. Liggéeyu Edson mooy omega bu liggéeyu Miller, di yóbbu dëggu fondasiyoŋ bi Miller tabaxoon ba ci taxawaayu doj wu njeexital, wi ñu jagleeloŋ ngir jox doole askanu Yàlla. Leer gi Miller amoon ci “juróom-ñaari waxtu yi” mooy alpha, te leer gi Edson amoon ci “juróom-ñaari waxtu yi” mooy omega.

Ci atum 1863, mbooloo mi soppi jëm ci kër gi, gi mujj di jur beneen mbooloo buy génñ ci boppam, ni Millerite yi génne woon ci Protestan yi, te ni taalibey Yeesu yi génne woon ci Yawut yi jëm ci Kiristaan, te it ni Yosua ak Kaleb génne woon ci nit ñi bokkoon ci kóllère gu jëkk, ñi ñu dogaloon ngir dee ci màndiŋ ma.

Ci biir jëfandikoo gu benn, (1844 ba 1863) bët bu Républicain bu rab wu suuf wi dafa jaar ci benn xare buy àndandoo, te mu mujje feeñ ci Xare bi Ciwilyaal bi, bi ñépp aji bindkat yi deggoot ne dafa àgg ci diggam ci atum 1863 ak Kàddug Goreel gi Lincoln bind ci Boppal Yépp. Lincoln dafay teewal njiitu Républicain bu njëkk, mi jël naathalu Njiitug Réew mi gannaaw njiit bu Démocrate ba ñaaw ci jaar-jaar ba ba tax ba keroog googu. Gannaaw loolu, rey nañu ko. Yeneen cêru-yonnee yii ak yeneen itam, ñu ngi dellusi ci mujjug njiitu Républicain bi mujj.

Diggante 1844 ba 1863 am na tasaaroo ak dajale. 1863 mooy bàkku Dibéer bi, ba tax tasaaroo bi amoon ci 1844 mooy rekk tasaaroo bi ba 1863, ba keroog Adayntist yu juróom-ñaareel fan ci Laodisee dajaleesulwoon, waaye tasaaroo nañu ba àll baayu Laodisee. 1844 jur na tasaaroo te 1863 itam jur na tasaaroo; loolu di seede ne jaar-jaar bi mooy màndarga gu matale ci waxu yonent yi, ndaxte mu tàmbalee ak tasaaroo bu alfa ci 1844 te mu jeexee ak tasaaroo bu omega ci 1863. Tasaaroo bu njëkk bi agsi na ci 18 Sulet 2020, te tasaaroo bu mujj, di omega bi, mat na ci bàkku Dibéer bi.

“Jamono ji ñëw ngir nu doyoo te tasaaroo, te ku nekk ci nun dina wara taxaw ci boppam, fekk amul waxtaan ak booloo ak ñi am genn ngëm gu am solo ni moom; kon naka nga man a taxaw su fekke Yàlla nekkul sa wet, te nga xam ne mooy la jiite tey gindi la?” Review and Herald, 25 Mars 1890.

Dara doyul Yàlla nekk rekk “ci sa wet,” war nga itam “xam ne mooy jiite la te di la gindi.” Dëgg gii mooy mbir mu ci yonent yi, te ñu ko tegtal ci ay wax yu wuute, yu aju ci bi “ye shall know the Lord.”

Te ngeen lekk ba fees, ba suur, te sant turu Aji-Sax ji seen Yàlla, mi leen defal jëf yu yéeme; te sama askan du ñàkk màggat muk. Te ngeen xam ne maa ngi ci biir Israyil, te man maa di Aji-Sax ji seen Yàlla, te amul beneen; te sama askan du ñàkk màggat muk. ... Noonu ngeen

xam ne man maa di Aji-Sax ji seen Yàlla, di dëkk ci Siyon, sama tundu sell; noonu Yerusalem dina sell, te doxandéem yu dëkkuwul foofa duñu ci jaarati mukk. Yoel 2:26, 27, 3:17.

Bu Yerusalem sell, moo dii jaam ju góor-gu-noppal, ndaxte jàngoro gi di xare mooy kanam gu ñu faral di tekki ni ab mbooloo bu àpp ak garab yu bon ñu jaxase, te bu “ay doxandéem” demee “Yerusalem” “atiit”ul, nit ñi Yàlla “dinañu xam” ne “moom moo leen di jiite ak di gindee.” Xam nañu ko, ndaxte ñoom ñoo di ñi matal ñaan gu “juróom-ñaari yoon,” gi ëmb nangu ne Yàlla nekkoonul woon di la jiite ni nga doon waaye ab Laodise, waaye bu sa soppi jëmoon ab Filadelfiya, dinga xam ne “moom moo leen di jiite ak di gindee” te ne Yàlla nekk na “ci biir Israayil.”

Tasaru alfa bi (naqari xol) ci 19 Awril ak tasaru omeega bi (naqari xol) ci 22 Oktoobar, bindu bu njëkk bu ñu siiwal ci yoon gu ofisiyel gannaaw naqari xol bu mag bi ci 22 Oktoobar mooy seedeel ko. Siwal mooy màndarga wax yu ñëw ci jaar-jaaru Millerite ak ci jaar-jaaru wax yu ñëw bu États-Unis, ba tax li njëkk lañu siiwal ci yoon gu ofisiyel gannaaw 1844 mooy ab màndargay yoon ci jaar-jaar boobu, te màndargay yoon boobu di jox xamle ne am na tasaru.

1847—Des nit yu faratoon ci bitim réew mi

“Baat bu jëm ci ‘Juróom-ñaar yu Ndaw yi.’”

“Mbiri yi ci topp nañu ko ngir The Day-Dawn, mi O. R. L. Crosier di génne ca Canandaigua, New York. Waaye ndax xët boobu du génn léegi, te xamunu ndax dina génnati, yenn ci nun nekk Maine dañu defe ne gën na ñu joxe leen ci melokaan bii. Bëgg naa woo xel “juróom-ñaarat mi ndaw mi” ci yëf yi di bëgg a xew léegi-léegi ci suuf sii....”

“Ki di jangat bi dina gis na nekkoon ñetti yégle yi jóge ci xalamu Sñora E. G. White, te bindoon nañu leen ci A Word to the ‘Little Flock.’...”

“Njàngale bu ñaareel bi jóge ci Misiz White, bi nekk ci xët 14–18, mooy nettali gis-gisam gu jëkk gi, ci téereb turam: To the Remnant Scattered Abroad. Li ñu bindoon 20 Desambar 1845 la, muy bataaxal bu boppam ngir Enoch Jacobs, te ki ko jot mo ko njëkk a féppale ci The Day-Star, ci 24 Sànwiyee 1846. Gannaaw loolu, 6 Awril 1846, James White ak H. S. Gurney dellu nañu ko móol ci melokaanu broadside. Wax ji, ni mu feeñee ci A Word to the ‘Little Flock,’ bu ñu bàyyi genn ay coppite yu ndaw ci redaksiyon ak yokkut ay màndargay Mbind mi Sell, dafa yamale ak nettali gu mat sëkk gu gis-gis gi, ni ñu ko njëkk a móol.” James White, A Word to the ‘Little Flock’, 25.

1844 màggal na melokaanu benn ngelaw ak benn nattu yéene bu metti. Ci 1845, bindees na jëfandikookat gu njëkk, te siiwal na ko ci 1846. Jëfandikookat gu njëkk gi ñeel na “desit yi tasaaroo fu nekk.” Damaa am xel ne waxkat gu ndaw gu jigéen, gu dul jabar, xamoonul ba mu doon bind jëfandikookatam gu njëkk ne benn jikko ju wax-u-yàlla bu “desit” mooy ne desit bi, ci soxla gu wax-u-yàlla, war na woon a nekk “tasaaroo fu nekk,” ni benn ci jikko yi ñeel ñaari fukki junni ak ñeenti fukk ak ñeent. Ci 1846, Whites yi seetaan nañu, te loolu soppi turu mujjug Ellen ba muy White. Ci at mu mel noonu, Whites yi tàmbalee sàmm Noflaayu bésub juróom-ñaareel ba. Ci 1846, kóllère gi markees na ne mat na, séy gu wax-u-yàlla ga tàmbalee ci 1844 mat na ci 1846, te

ci 1847, mbooloom bind bu njëkk bu ofisyeel móol nañu ko te yónnee ko.

Mee, 1850

“Jàngatkat bu tedd bi—li ma doon ci bii xelal mooy feeñal juumte ci leeru dëgg gu sell....”

“Bi may jëbbal liggéey gu ndaw gii ci juróom-ñett mi tasaaroo, def naa sama warugar ci seen wàll wi ci mbir mii, te Yàlla na dolli ci ay barkeem. Amiin.” James White, *The Seventh-day Sabbath not Abolished*, 2.

Mbindi mi James White mooy xamle ne ñi mu doon waxal dañoo nekkoon ba tey mel ni juróomi gàtt gu tasaaroo, waaye itam mooy aarub bésusb noflaay bu juróomeel ba. Lii mooy yégleb malaaka bu ñetteel bi ci jamono yu njëkkam, ci wàllu ni Aawentist yi jóge ci Miller dañoo dégge noflaay bi ak malaaka bu ñetteel bi. Ñu ko siiwaloon ci at mu njëkk ak bi ñu siiwalee tángaay 1850 ba, te ñoom ñaar benn lañuy tektal ci yékkati xaritu Boroom bi ngir jafe-jafe yoonu Dibéeri bésusb Dimaas bi di ñëw. Yeesu dafa mas a màndargaal mujje gi ak njàlbéen gi, te ñi yéglewoon message bi ci 1844, ñi jëfandikooon tángaay 1843 ba, dañoo nekkoon misaal ñeel ñi di yégle message bi te di jëfandikoo tángaay 1850 ba. Ca njàlbéenu jamono bi ñaari taabal yi Habakkuk di wax tambalee, góor ña doon yégle message bu waxtu woowu ànd ak taabalub Habakkuk; te ci 1850 James White mooy yégle message malaaka bu ñetteel bi ànd ak tángaay 1850 ba. Tángaay ba, Brother Nichols moo ko defoon ci jamono 1849, jamono ji James ak Ellen White nekkoon ak Brother Nichols. James White boolewoon na bu baax ci sosug tángaay 1850 ba, te ci at woowu la tambalee yégle message malaaka bu ñetteel bi.

“23 Septàmbàr [1850] Boroom bi won ma ne moo yóbbat na loxoom ñaareel yoon ngir delloo bàkk yi ci ay nitam, te war nañu yokk taalibe yi ci jamono ju dajale ji. Ci jamono ju tasaaroo, Israayil dafañu ko dóor te xar; waaye léegi ci jamono ju dajale ji Yàlla dina faj te tëj ay gaayam. Ci jamono ju tasaaroo, jéego yi ñu defoon ngir siiwal dëgg gi amoon nañu lu néew rekk ci njariñ, te àgguñu woon dara walla lu néew lool; waaye ci jamono ju dajale ji bi Yàlla tegée loxoom ngir dajale nitam, jéego yi ñuy def ngir siiwal dëgg gi dinañu am seen njariñ ji ñu leen jagleel. Ñépp war nañu boka benn te farlu ci liggéey bi. Gis naa ne rus la ci kenn ku di jëfandikoo jamono ju tasaaroo ngir joxe ay misaal yu nu wara topp léegi ci jamono ju dajale ji; ndaxte su Yàlla deful nu léegi lu gën a bare li mu defoon booba, kon mukk Israayil du dajale. Noonu itam, a soxla la lool ne dëgg gi ñu ko siiwal ci ab xët ni ñuy ko waare.” *Review and Herald*, November 1, 1850.

“Xalaat bi ne Boroom bi ‘joxaatoon na loxoom ñaareel bi ngir delloo desitu askanam,’ ci xët 74, mooy wax rekk ci booloo ak doole ba nekkoon benn yoon ci biir ñi doon xaar Kirist, ak itam ci ne tàmbele woon na booleewaat ak yékkatiwaat askanam.” *Early Writings*, 86.

Sœur White, ci *Early Writings*, dafay wax ci pasaj bi nekk ci *Review and Herald*, ci jukkoo ak ni mu jëfandikoo kàddu yonent Yàlla Esayi bi, ba mu waxee ne: “Boroom bi won na ma ne mu tàllal na loxoom ñaareel yoon ngir jël dellusi desitub askanam.” Mu tàllal na loxoom ci atum 1850. Bi mu dajalee nit ñoonu ci Béréb bu Sell bi gën a Sell ci 22 Oktoobar 1844, loolu nekkoon na ci mujje gu tasaaroo ga dale 677 bala Krista ba àgg 22 Oktoobar 1844. Yuda gu dëgg, gi dëkk ci suuf su tedd si dëgg, tasaaroo nañu ko diiru 2520 at, méngoo ak “juróom-ñaari yoon” yi nekk ci Lawiitik

ñaar-fukk ak juróom-benn ci atum 677 bala Krista. Ci mujje ga 2520 at yooyu, Israyil gu ruu dajalees na ci 22 Oktoobar 1844, te ci saa si rekk tasaaroo nañu, te tasaaroo ga agsi na ci mujjam bi Boroom bi tàllalee loxoom ñaareel yoon. Mu dajale nañu ñaareel yoon ci pasaj bi ngir matal ñaari mbir: “tábbal ay gaañoom askanam” ak “yékkati askanam.”

“Gannaaw ma gis malaaka ñetteel bi. Malaaka mi doon ànd ak man ne: “Lu tiit mooy ay waxam, te lu ragal mooy liggéeyam. Moom la doon malaaka mi di tànn pepp mi ci digg mboq mi ak garab yi bon, te moom la di màndargaale walla bund pepp mi ngir dëkkuwaay bi asamaan.” Yëf yii war nañu jàpp xel mépp, ak attention bépp. Te itam ñu wone maaat soxla bu am ci ñiy gëm ne nu ngi am bataaxal bu mujj bu yërmande, ñu weesu ci ñiy jot bés bu nekk walla naan ay njuumte yu bees. Gis naa ne du yaakaar ndaw mbaa mag ne dañuy teew ci ndaje yi ñi nekk ci njuumte ak ci lëndëm di def. Malaaka mi ne: “Na xel bi bàyyi di dal ci yëf yu amul njariñ.”” Manuscript Releases, volume 5, 425.

Ndaje gu ñaareel gi tàmbalee ci atum 1850 dafa mel ni seal bi (bind bi) Yàlla di def ci ay nitam, bi ñu leen yékkati “yékkal” ni banneexu ràññee. Atum 1850 mooy wone kañ la Boroom bi di dajale téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni. Ci soxlawu waxu yonent bi, war nañu woon a tasaaroo laata ñu dajale leen. Kon nag, “ñetti fan ak genn-wàll” yi nekk ci Apocalipse 11:11, yi feeñal 1260, te mooy genn-wàllu 2520, te di tektal tasaare ga topp 18 Sulet 2020. Apocalipse 11:11 mi ngi tektal ndaje gu ñaareel gu ñi war a nekk téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent-junni, ak banneex bi ñu yékkati ci kanamu xeeti àddina yi, ni ñu ko tëral ci Esaie 11:11!

Te bés boobu, dina am reen Yese, buy taxaw ni bannu xeetu nit ñi; ko mooy li xeeti réew yi di seet; te noflaayam dina am ndamlu buy leer.

Te bés bu am fan la, Boroom bi dina yokkati ay loxoom ñaareelu yoon ngir jële dellusi ndëggalu ay nitam yi des, yu bawoo Asiri, ak Misra, ak Patros, ak Kuus, ak Elam, ak Sinar, ak Hamat, ak duni géej gi.

Te dina taxawal ab ràññeel bu ñeel xeeti àddina yi, te dina dajale ñi ñu dàqee ci Israayil, te dina dajale it ñi tasaaroo ci Yuda, jële leen ci ñeenti catu suuf si. Esayi 11:10, 11, 12.

Ci atum 1850 Boroom bi joxaat ay loxoom ñaareel yoon ngir dajale nit ñi doon yégle yégleb malaaka bu ñetteel bi ànd ak yégleb Yuuxug Guddi gi, ni ko teewale ñaari xàjjaay yu Habakuk yi. Ci weeru sulet 2023 itam Boroom bi joxaat ay loxoom ñaareel yoon ngir dajale nit ñi doon yégle yégleb malaaka bu ñetteel bi ànd ak yégleb Yuuxug Guddi gi, ni ko teewale ñaari xàjjaay yu Habakuk yi. Ñoom ñaar, atum 1850 ak weeru sulet 2023, dañuy won dajaleb “desitug askanam” gi, ni Esayi waxe ko ci aaya 11 ci saar 11. Aaya 11 dafa nekk diggante aaya 10 ak 12, te ñaar ñooñu itam dañuy won yékkaat raaya-baand bi ngir àddina si.

Benn benn ñetti aaya yi di won rakkukaay bi, doonte aaya bu nekk ci digg bi di leen tudde ne ñoom ñooy “desit bi.” Desit boobu, dafa ñu dajaleeti ñaareel yoon, te limu xeeti gi ñu leen dajalee mooy juróom-ñett. “8” moom di tegtal du rekk ñi nekkoon ci gaalug Noowe ba jóge àddina bu yàgg ba dugg ci àddina bu bees te gisulñu dee, waaye “8” itam di tegtal ñi di kèrgëm gu juróom-ñaaral, gi bokk ci juróom-ñaari kèrgëm yi. Ñaari seede yi ci Peeñu 11:11 mooy ñi dekkaloo baat. Lim “8” mooy tegtal ndekkite, tegtal ñaar-fukki junni ak ñeenti-fukki junni ñaar-ñett yi, tegtal sóob, ak

tegtalu ñi jáll ginnaaw Laodise ba agsi Filadelfi, daldi nekk rakkukaayu Isaaya ci xeet yi. Boroom bi yóbbuwaat ay loxoom ñaareel yoon diggante 1850 ak 1865, te delluwaat ci weeru Sulet 2023.

Ci atum 2023, am na leer bu bees ci mbirum juróom-ñaari waxtu, ni mu ame woon itam ci atum 1856. Jànt bi tambalee ci 1856 ba ci 1863 dafay tegtal jaar-jaaru ñaar-fukki junni ak ñeent-fukki junni ak ñeent ñaar-fukki junni, ba mu nekk jaar-jaaru ñi Mu Yàlla di yékkati ay nitam yu des ngir ñu nekk mbooloom xarit bu mel ni njëng.

Isaaya 11:11 méngoo na bu baax ak Apokalips 11:11, te Apokalips 11:11 itam méngoo na bu baax ak Daniyel 11:11. Isaaya ak Yowaana dañuy wone jaar-jaaru biir, waaye Daniyel mooy wone jaar-jaaru biti. Sàrtu biti bi nekk ci Daniyel 11:11 dafa àndandoo ak sàrtu biir bi nekk ci Yowaana 11:11, te Isaaya 11:11 dafay indil rakkalub sàrtu biir bi, mi woo gállankooru Yàlla yeneen génne ci sàrtu biti bi. Palmoni dafa boole ñetti xàjjaat yii, def leen benn mbubb mu rafet, lu kenn mënul def ludul Ki mooy Bindkat lépp.

Dinanu jot yeneen mbir yii ci bind bi ci topp.

Waxtaan ak Xibaar yu Bind ak Masin:

Ndax àdduna xayma gis na benn solo ci nimeru “11”?

Waaw, limu 11 am na ay njariñ yu bare ci xam-xamu lim ak solo (du rekk ne mooy limu prime). Li ci topp mooy njariñ yi gën a am solo yi way xam-xamu lim ak ñi bëgg xam-xamu lim di faral di fësal:

11 mooy juróom-ñeenteelu lim bu njëkk, mooy lim bu njëkk bi gëna ndaw ci ñaari ayif, te mooy lim bu njëkk bi ñu bind ci dayo 10 te di palindroom. “11” mooy repunit bi gëna ndaw (mooy lim bu am ay benn yu jëfandikoo ci yoon wu am njëgg) te di lim bu njëkk. Moom rekk moo di lim bu njëkk ci ñaari ayif bi nga xam ne ñaari ayif yi benn lañu. 11, 22, 33, 44, etc. Loolu “11” rekk la doxal. “11” mooy eksipoon bu lim bu njëkk bu Mersenne. Yaatal bu desimalu $1/11 = 0.090909\dots$ am na ab àddinaat bu dellu ci boppam buy tollu ci 2 rekk, waaye $1/11$ siiw na it ci baneen anam: toftale lim yu njëkk yi 11, 101, 1009, 10007, 100003, etc., feeñ na ci waxtaani lim yu njëkk ci yokkute gu aritmetik. Kurup bu dihedral bu am ndaaj 22 (simetri yi ci poligoon bu 11 wet wu yegg) am na solo ndaxte “11” mooy lim bu njëkk bi gëna ndaw bi kurup bu dihedral di am ab melokaan bu non-abelian te amul sentar, te loolu am na njariñ ci teori bu kurup yi. Ci fisig bu xalaat rek (string theory / M-theory), àddina si dañu koy melal yoon yu tollu ci 11 dimaasion yu waxtu-ak-barab, te fisisen ak matematisyen yi di liggéey ci wàll woowu dañuy faral di wax ci ni 11 di feeñ. “11” mooy lim bu njëkk bu palindroom bi am limu ayif yu even te moom rekk (bépp beneen bu am ayif yu even yu ëpp 2, ñu mana xaam ne dafay wottu ci 11, ba tax muy lim bu kompoose). Lii ab teoreem la ci teoriy lim yu neex-a-xam.

Wax ju gëna am solo:

Bi “11” amul yëguwul ni muy xam-xamu weesare bu mel ni π , e, walla golden ratio, waaye dafay feeñaat ci ay yoon yu bari ni mooy misaal bi gën a ndaw walla bu njëkk ci bari mbir (jëkk ci repunit prime, moom rekk ci palindromic prime buy am limu nimer yu paar, feeñ gu gaaw ci bari

lay proof ak counterexample, 11 dimensions ci M-theory, ak yeneen). Kon waaw—àdduna matematik bi degg-degg jàpp na ne 11 lim bu am solo la.

“Ki yënguoon Kàddu gi moo doon ki firnde Kàddu gi ci dëgg. Almasi dafa leeral ay njàngaleem, di woo xel i déglukatam ci yoon yu yomb yu bindoo ci mbindum Yàlla, ak ci yëf yi ñuy gis te di jëfandikoo bés bu nekk. Noonu la leen doon jiite, jële seen xel ci lu ci mbindum Yàlla mel ni lu yàgg, ba ci lu xel mu sell te ruu. Ñu bare mënul woon a nangu ci saa si li ay léebam tekki; waaye bi ñuy bés bu nekk daje ak yëf ya, yi Jàngalekat bu Mag ba boole ak dëgg yu ruu, am na ci ñoom ñi gis njàng mi dëgggu Yàlla mi mu bëggoon a dëpp ci seen xol, te ñoom ñii dafa leen tax ñu gëm dëggug ndawam te soppeeku ci xibaaru jàmm bi.” Sabbath School Worker, 1 Desàambar 1909.

« Noonu ni mujj ci yoon wu jëmée ci nguur gu naturel ba ci nguur gu xelam, léeb yi Kirist di wax ay buum yu nekk ci jëfandikukat gu dëgg gi boole nit ak Yàlla, te suuf ak asamaan. » Christ’s Object Lessons, 17.